

PhDr. Ján Schuster (30. 12. 1957 Podbrezová – 14. 12.2004 Bratislava)

Jano Schuster

Jano Schuster and Other Pictures

a iné obrázky

PhDr. Ján Schuster

(30. 12. 1957 Podbrezová – 14. 12. 2004 Bratislava)

Zostavili: PhDr. Zdenka Letenayová,
Mgr. Viliam Karácsony

Anglický preklad: langvista, s. r. o.

Grafická úprava: Peter Buček / Artwell Creative, s. r. o.

Vydal: Slovenský olympijský výbor

Rok vydania: 2017

Počet: 500 ks

Tlač: Patria I., s. r. o., Prievidza

Vydanie prvé. Nepredajné.

© Všetky práva vyhradené

Za odbornú, jazykovú a obsahovú stránku zodpovedajú
zostavovatelia.

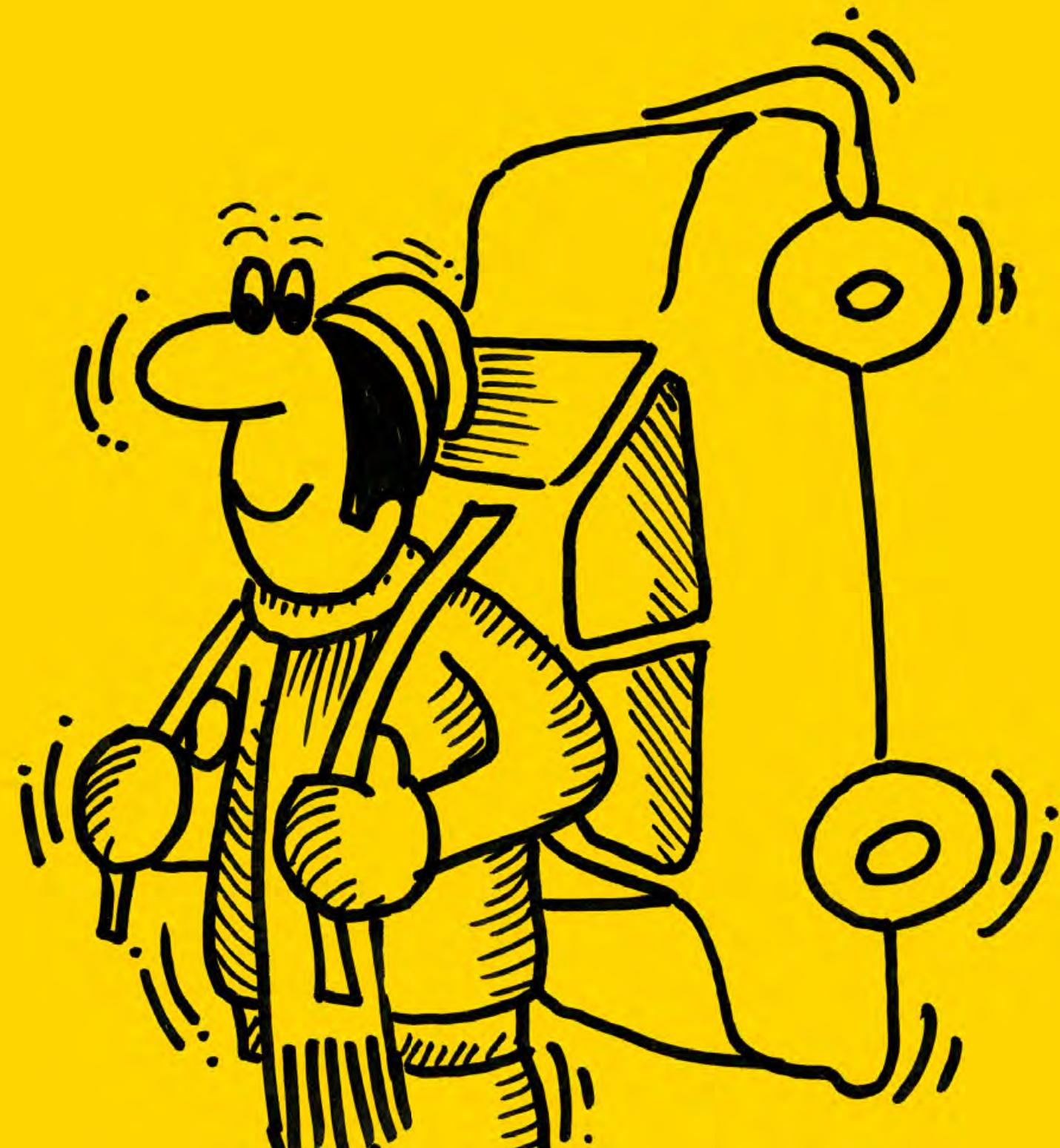

ISBN 978-80-89460-30-4

JanoSchuster

JanoSchuster and Other Pictures

a iné obrázky

"Žartovať možno o všetkom, iba to nesmie byť humor, ktorý uráža. Humor nie je len to, keď sa ľudia rehocú, ale aj to, keď sa iba usmieva duša", hovorí čestný člen Slovenského olympijského výboru, športový historik a pedagóg Ján Grexa. Stotožňujem sa s jeho tvrdením, veď láskavý humor, vtip, zdravá satira či irónia vedia prispieť k ľahšiemu prežívaniu športových neúspechov a prehier. Zároveň sú pre športovcov nástrojom na udržanie dobrej nálady, veselej mysle, tímového ducha, alebo úsmevu ako najlepšieho mostu na spájanie ľudí.

A práve o takýto humor sa snažil aj Ján Schuster. Štyri roky prinášal a dotváral oblúbenú piatkovú prílohu denníka Šport pod názvom „TIME OUT“ - s tým najkvalitnejším, čo sa na Slovensku zrodilo v oblasti kresleného humoru, aforizmov a satiry.

Cením si, že SOV – Slovenské olympijské a športové múzeum, nadviazalo opäť po čase na spoluprácu s organizátormi Európskeho festivalu humoru a satiry Kremnické gagy a pripravilo v rámci 37. ročníka podujatia výstavu „Jano Schuster a iné obrázky“. Veď Ján Schuster bol jeden zo spoluorganizátorov Kremnických gagov.

Katalóg, ktorý je súčasťou výstavy, len potvrdzuje myšlienku Jána Schustera: „Kresliť si môže človek len tak pre seba. Do šuplíka. Môže to robiť pre svoju radosť. Ale kresliť pre ľudí - to je iné. Urobiť deň krajší s ceruzkou v ruke – to je náročné. Neočakávam od kresleného humoru záchranu sveta, ale transformujem v ňom potrebu prijať náš život“.

Anton Siekel
prezident Slovenského olympijského výboru

"We

may make a joke of everything, but it may not be the offending humour. Humour is not just when people laugh loudly but also when just the soul smiles", the honorary member of the Slovak Olympic Committee, the sports historian and pedagogue Ján Grexa says. I agree with his statement, the nice humour, wit, sound satire or irony can contribute to the easier experience of the lack of success and losses in sport. At the same time, they are the sportsman's tool for keeping the good mood, cheerful mind, team soul or a smile as the best bridge for connecting people.

And Ján Schuster strived for just this kind of humour. He brought the popular supplement to the Šport daily named „TIME OUT“ and put the finishing touches to it - with aphorisms and satire.

I do appreciate that the SOC – Slovak Olympic and Sports Museum established cooperation with the organisers of the European Festival of Humour and Satire Kremnické Gagy (the Kremica Gags) after some time and they prepare the exhibition named „Jano Schuster and Other Pictures“ within the 37th year of the event. Indeed, Ján Schuster was one of the co-organizes of Kremnické Gagy (the Kremnica Gags).

The catalogue, that is the part of the exhibition, just acknowledges the thought of Ján Schuster: „You can draw just for yourselves. To fill your drawer. You can do it for your own joy. But drawing for people is not the same. To make a day better, while holding a pencil in your hand - it is difficult. I do not expect the humour would save the world, but I transform the need for making our lives more pleasant in it.“

Anton Siekel
President of the Slovak Olympic Committee

Jána Schustera sme dlhoročne vnímali predovšetkým ako kolegu múzejníka, ktorý bol neodmysliteľne spojený s Plynárenským múzeom SPP v Bratislave a zároveň ako človeka neustále s čiernym fixom vo vrecku na spríjemňovanie spoločných akcií múzejníkov vtipnými obrázkami a karikatúrami.

Úsmevné obrázky zobrazujúce svet lyžiarskeho športu, ktorý vytváral pre humoristickú prílohu „Time - out“ v denníku Šport v rokoch 1994 - 1998, nás spoločne doviedli k myšlienke usporiadania Schusterovej autorskej výstavy v priestoroch Stálej expozície dejín lyžovania na Slovensku, ktorá je vysunutou expozíciou SOV – Slovenského olympijského a športového múzea. Nemenej zavážila aj skutočnosť, že expozícia je situovaná v meste Kremnica, od roku 1981 spojeného s konaním neobvyčajného festivalu humoru, v súčasnosti známeho pod názvom „Kremnické gagy“, ktorého Ján Schuster bol neodmysliteľnou súčasťou.

„Aj napriek tomu, že pochádzam z kraja, kde lyžovanie má veľkú tradíciu, lyže lepšie ovládam cez moju fixku, preto Vám ich v tejto forme do zbierok darujem“, povedal s jeho typickým úsmevom na tvári, keď sme spoločne s kolegami kresby nalepovali na podkladové farebné papiere a vkladali do výstavných rámov. Siedmeho novembra 2004 sme výstavu sprístupnili verejnosti.

Nepamätám si presný dátum, bolo to týždeň alebo dva po vernisáži, Ján priniesol pre múzeum pf-ku pre rok 2005. Štrnásteho decembra 2004 Ján Schuster tragicky odišiel. Výstavu sme premiestnili v neporušenom stave (aj v pôvodných rámoch) začiatkom februára 2005 do depozitára múzea. Súbor kresieb z výstavy sme po prvý raz vyňali z rámov v roku 2017 a zdigitalizovali. Aj ony naplňajú priestor v spomienkovom katalógu k výstave, ktorú SOV – Slovenské olympijské a športové múzeum pripravilo pri príležitosti 60. výročia narodenia Jána Schustera.

Zdenka Letenayová
riaditeľka múzea

We

perceived Ján Schuster mainly as the colleague - museologist for many years, he was integrally associated with Gas Museum of SPP in Bratislava and at the same time we saw him as a man constantly with a black felt-tip pen in his pocket making the common events of museologists more pleasant thanks to his witty pictures and cartoons.

The smile-triggering pictures depicting the world of ski sports created for the humourist supplement of the Šport daily named „Time-out“ in 1994 - 1998, pushed us to the idea of holding the Schuster's author exhibition in the premises of the Standing Exposition of History of Skiing in Slovakia being the detached exposition of the SOC - Slovak Olympic and Sports Museum. The fact the exposition is located in the city of Kremnica, associated with the unusual festival of humour since 1981, nowadays known under the name „Kremnica Gags“ („Kremnické gagy“) whose integral part was Ján Schuster played the important role as well.

„Despite that I come from the region where skiing has a great tradition, I can control ski better using my felt-tip pen and therefore I shall donate them in this form to your collections“, he said with his typical smile on his face, when we, together with our colleagues, bonded the drawings on the background colour papers and inserted them to the exhibition frames. We made the exhibition accessible to the public on 7 November 2004.

I do not remember the exact date, but it was a week or two after the varnishing day, Ján fetched along the PF 2005 card for the museum. Ján Schuster tragically departed his life on 14 December 2004. We moved the exhibition in intact condition (using the original frames as well) at the beginning of February 2005 to the museum depository. We took the set of exhibited drawings from their frames in 2017 for the first time and we digitized them. They have their space in the memorial catalogue to the exhibition prepared by the SOC - Slovak Olympic and Sports Museum at the occasion of the 60th anniversary of the birth of Ján Schuster as well.

Zdenka Letenayová
Museum Director

Ján Schuster bol predovšetkým mimoriadny zjav, novinár, múzejník, ilustrátor, aforista, úžitkový grafik, humorista, karikaturista, neúnavný iniciátor, ale aj organizátor netradičných humoristicko-satirických podujatí, súťaží a výstav. Kresliarskemu umeniu sa priučil počas štúdia na papierenskom učilišti v Ružomberku, keď navštevoval výtvarný krúžok pri Okresnom osvetovom stredisku v Liptovskom Mikuláši pod vedením akademického maliara Jána Kudličku.

V roku 1982 ukončil štúdium na Katedre žurnalistiky Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave so špecializáciou propagácia. Získané zručnosti a schopnosti dokonale využil najmä ako kurátor zbierok Slovenského plynárenského múzea a obohatil tak múzejnú činnosť o nápadité a originálne vedomostné, propagačné a popularizačné aktivity, predovšetkým pre deti.

Jána zaujímali všetky humorné žánre. Začínal ako hlavný organizátor celoslovenskej študentskej výstavy kresleného humoru „Aby smiech vládol svetom“ na pôde materskej fakulty. Nevšedné, ale ušľachtilé ambície naplňal obzvlášť od roku 1982 v spolupráci s organizátormi najskôr národného a potom medzinárodného festivalu humoru a satiry „Slovenské gagy“ (dnes známeho pod názvom „Kremnické gagy“). Tu pôsobil spolu so satirikom Ľudom Tatranom v tlačovom stredisku. V roku 2002 bol dokonca menovaný „e-reaktorom“ imaginárnej Univerzity humoru a satiry na Kremnických gagoch. V úvodných ročníkoch podujatia okrem divadelných, hudobných a filmových humoristických žánrov natrvalo etabloval kreslený humor a satiru, spolu s prezentáciou kresliarov, výtvarníkov a karikaturistov, očarených touto kreatívnou a špecifickou formou výtvarného umenia.

Jeho motto: „Úsmev je najlepším mostom, ktorý spája ľudí“ uplatnil pri vytvorení, organizovaní či spoluorganizovaní celej série národných výstav a súťaží kresleného humoru a satiry: Novomestský osten v Novom Meste nad Váhom, Bomburova šablňa v Brezne, Humoriáda a Archikatúra v Bratislave či putovnej výstavy Ochrana prírody v karikatúre v Banskej Štiavnici. Neboli mu cudzie ani krátke filmové žánre na pôde filmového klubu Nikolaus, ekologicky smerované kresby v spravodajstve medzinárodných festivalov Ekofilm v Ostrave, Techfilm v Pardubiciach a Agrofilm v Nitre.

Jano Schuster bol typický svojou výraznou grafickou skratkou, figúrou s veľkým zvedavým nosom a vždy s výrazne otvorenými očami. Tlmočil aj svoje redaktorské poslanie, ktoré zámerne obohatil milým úsmevom. Úsmevom však nie náhodným, ale naopak, ako cielený prejav radosti, nadšenia, ale často aj jemnej irónie a tiež úžasu nad absurdnosťou mnohých situácií a prejavov nášho života. Svojou kresbou vždy veľmi presne pochopil aj výchovné poslanie kresleného humoru, čo elegantne aplikoval vo svojej práci s deťmi.

Ján Schuster vložil do svojho diela okrem iných atribútov ľudskosti aj jeden zo základných princípov humoru. Jeho humor neznamenal len lepšie sa smiať, humor mu bol prejavom pozorného vnímania celej pestrosti života, ale aj nástrojom život lepšie poznať, viac vedieť a meniť ho k lepšiemu.

Jeho ľahké úsmevné kresby a ilustrácie známe z novín a časopisov boli kreslené zásadne výraznou líniou, neskôr prepojenou jednoduchou šrafúrou, no vždy čiernou fixkou. Formou kreslenej jednoduchej adoptívnej figúrky naivného človečika, no všestranne talentovaného a ctižiadostivého figliara či výmyselníka až popletenca, no tiež ochrancu a športovca, si získal veľkú obľubu a uznanie. V kontexte slovenského kresleného humoru sa zapísal ako zostavovateľ a spoluautor vtedajšej populárnej prílohy denníka Šport - Time out (1994 - 1998). Športovými aforizmami, epigramami, fotoúsmevmi, kolážami, minikomixami a najmä kresleným športovým humorom v nej priblížil desiatky popredných slovenských karikaturistov, výtvarníkov a literátov humorných žánrov, ktorí sa so svojim chápaním a výtvarným prejavom vymanili z dovtedajšej lineárnej konvencie a dali športovej karikatúre a humoru profesionálnu kultúru a eleganciu.

Miroslav Motyčík
karikaturista

In the first place, **Ján Schuster** was an extraordinary phenomenon, a journalist, a museologist, an illustrator, an aphorist, a commercial artist, a humourist, a cartoonist, a tireless initiator, as well as the organiser of unusual humourist and satiric events, contests and exhibitions. He learnt the sketch drawing art during his studies at the paper-making apprentice school in Ružomberok, when he attended the fine art interest group acting at the District Community Centre in Liptovský Mikuláš under the guidance of artist Ján Kudlička.

In 1982, he completed the study at the Department of Journalism of the Faculty of Arts of the Comenius University in Bratislava, his specialisation being publicity. The obtained skills and abilities were perfectly used by him in particular when he acted as the curator of the collections of the Slovak Gas Museum. Thus he enriched the museum activity by resourceful and original knowledge, promotional and popularisation activities, in particular for children.

Ján was interested in all humourist genres, He started as the main organiser of the nationwide student exhibition of cartoon humour „Let Laugh Rule the World“ („Aby smiech vládol svetom“) on the grounds of his parent faculty. Unusual, yet noble ambitions were fulfilled by him especially since 1982 in cooperation with the organisers of initially national and them international festival of humour and satire named the „Slovak Gags“ („Slovenské gagy“) (today know under the name „Kremnica Gags“ („Kremnické gagy“). Here, he acted together with the satirist Ľudo Tatraň in the press centre. In 2002, he was even appointed the „E-rector“ of the imaginary University of Humour and Satire at the Kremnica Gags (Kremnické gagy). In the introductory years of the event, in addition to theatrical, music and film humourist genres, he established cartoon humour and satire themselves for good, together with the presentation of sketch artists, artists and cartoonists, astonished by the creative and specific form of fine art.

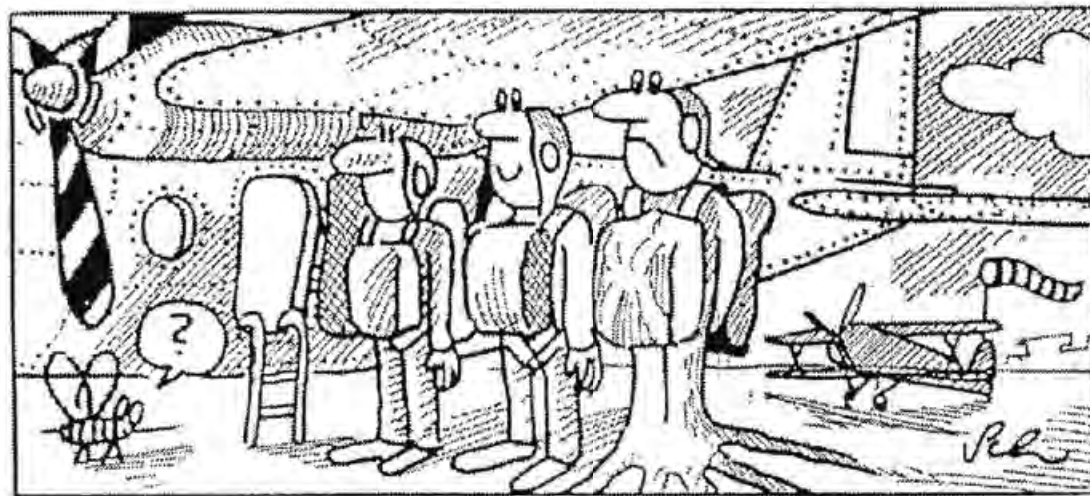
He applied his creed: „A smile is the best bridge joining the people“ when creating, holding or co-organising the whole series of the national cartoon humour and satire exhibitions and contests: Novomestský ostenň (The Barb of Nové Mesto nad Váhom) in Nové Mesto nad Váhom, Bomburova šablňa (Bombur's Sabre) in Brezno, Humoriáda and Archikatúra in Bratislava or the touring exhibition Ochrana prírody v karikatúre (the Nature Conservation in Cartoon) in Banská Štiavnica. He was familiar also with short film genres on the grounds of the Film Club Nikolaus, environmentally-focused drawings in the press service of the international festivals Ekofilm in Ostrava, Techfilm in Pardubice and Agrofilm in Nitre.

Jano Schuster was characterised with his significant graphic short cut, figure with a large curious nose and always expressively open eyes. He interpreted also his editor's mission, enriched by his nice smile on purpose. But not an incidental smile, on contrary, as the deliberate expression of joy, excitement, though sometimes also gentle irony and astonishment at the absurdity of many situations and expressions of our lives. With his drawing, he was always able to exactly capture even the educational mission of cartoon humour, which was smartly applied by him in his work with children.

In addition to the other humanity attributes, Ján Schuster introduced also one of the basic principles of humour into his works. His humour did mean just to laugh better, for him, humour was the expression of a attentive perception of the whole diversity of life, as well as the tool for the improved understanding of life, for greater comprehension and its transformation to better condition.

His easy smile-provoking drawings and illustrations known from newspapers and journals were drawn using a distinct line on principle, it was later interconnected using a simple cross-hatching, always drawn with a black felt-tip pen. His form of a cartoon simple adoptive figure of a naive human, yet generally gifted and ambitious trickster, speculator or even a crackpot, as well as the defender and athlete won a great popularity and appreciation. In the context of the Slovak cartoon humour, he did down in history as the composer and co-author of then popular supplement to the Šport daily - Timeout (1994 - 1998). Via sports aphorisms, epigrams, photo smiles, collages, mini cartoons and in particular the cartoon sports humour, he introduced tens of foremost Slovak cartoonists, fine artists and humour genre philologists who were diversified due to their understanding and artistic expression from the linear convention of the previous times and who gave professional culture and elegance to sports cartoons and humour.

Miroslav Motyčík
cartoonist

Zavádzanie

Pri chôdzi na rukách nám najviac zavadzajú topánky.
Tých druhých.

Booting

*When walking on our hands, the boots hinder the most.
Those ones of the other people.*

Opatrnosť

Ak platíte krvou dávajte pozor aby nebola Vaša.

Carefulness

When paying with blood, take care it won't be yours.

Radosť

50-ka je vek, keď muža poteší.
Aspoň tvrdá pečeň.

Joy

The fiftieth anniversary is the age something can make a man pleased. At least cellular hardening in a liver.

Dôležité

Žiť. Z platu iných.

Important

To live. On the income of someone else.

Citlivý

Neurážajte nás sprepitným.
Malým.

Sensitive

Do not offend us with a tip. The small one.

Po našom

Nepľuvajte na podlahu! Keď môžete, do tváre.

Our habits

Do not spit at the floor! But the face, if possible.

Nezabudni

Hadom sa darí najlepšie. Na hrudi.

Do not forget

The snakes flourish the best. On your chest.

Opatrný

Anonym nikdy nepodpisuj!
Vlastným menom.

Prudent

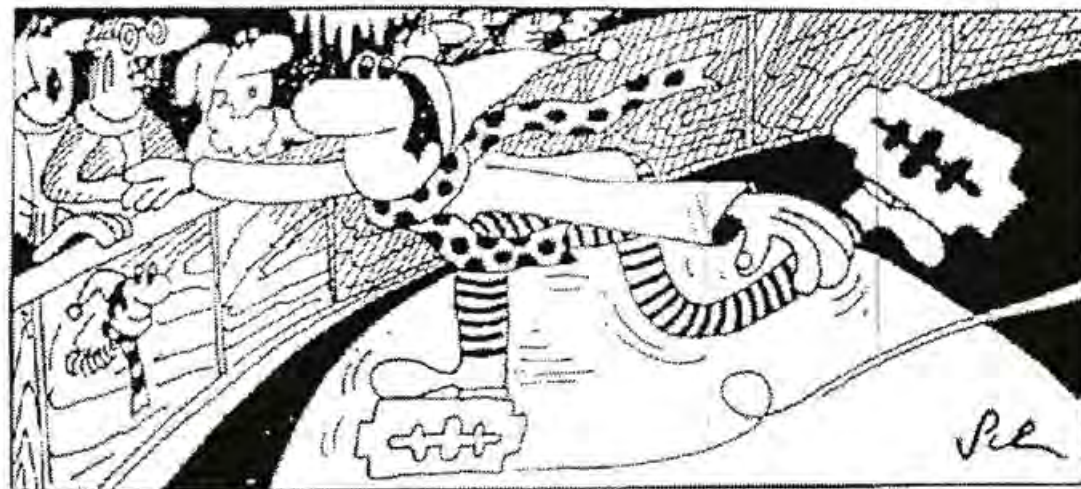
Never sign an anonymous document! Using your own name.

Skúsenosť

S humorom narazíme, keď zistíme, že je to naozaj vážna vec...

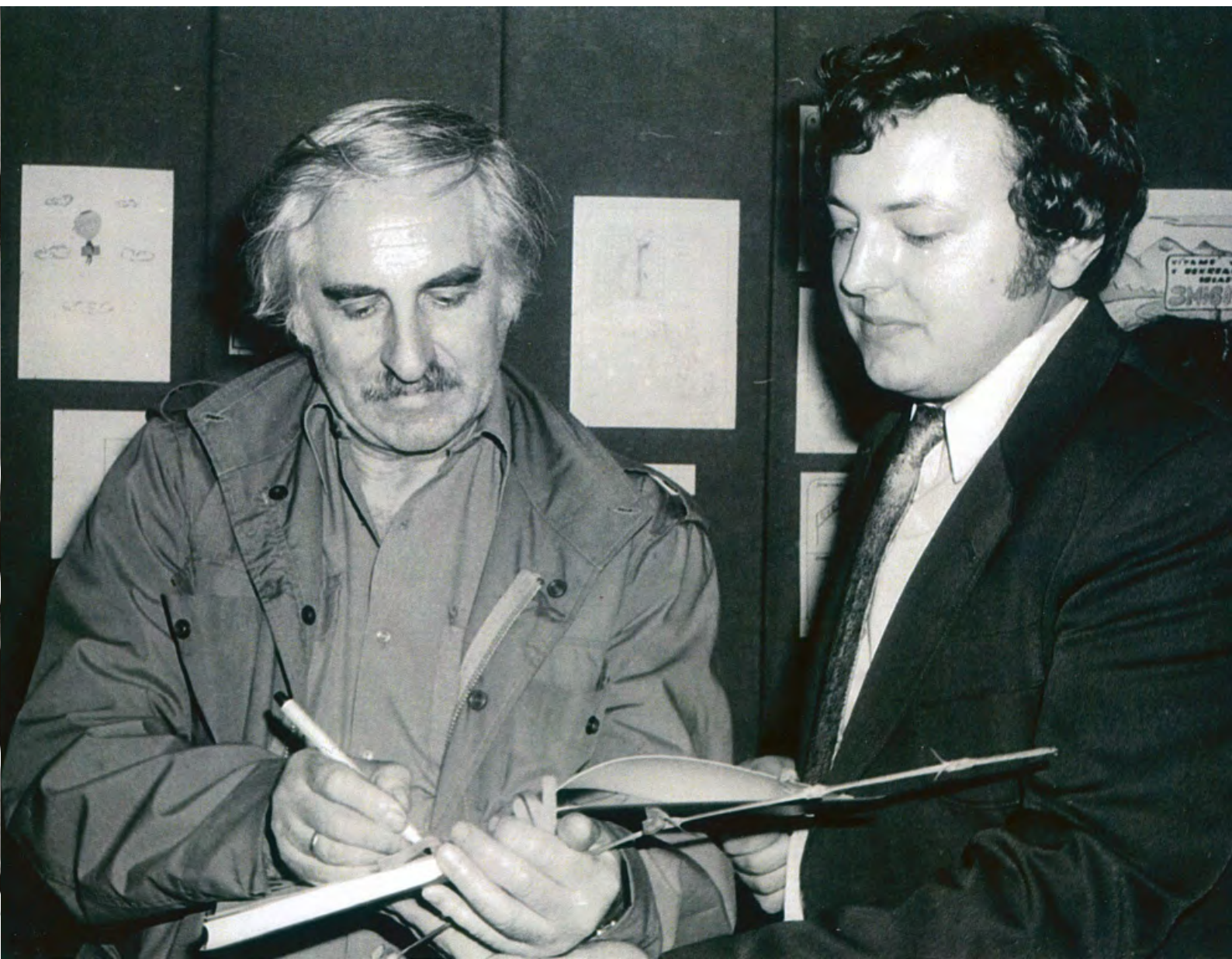
Experience

We bog down with a humour when we find out it is really a serious issue...

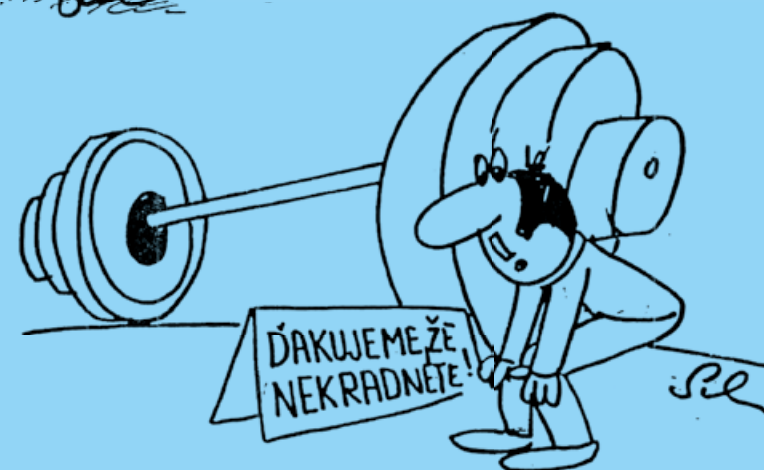
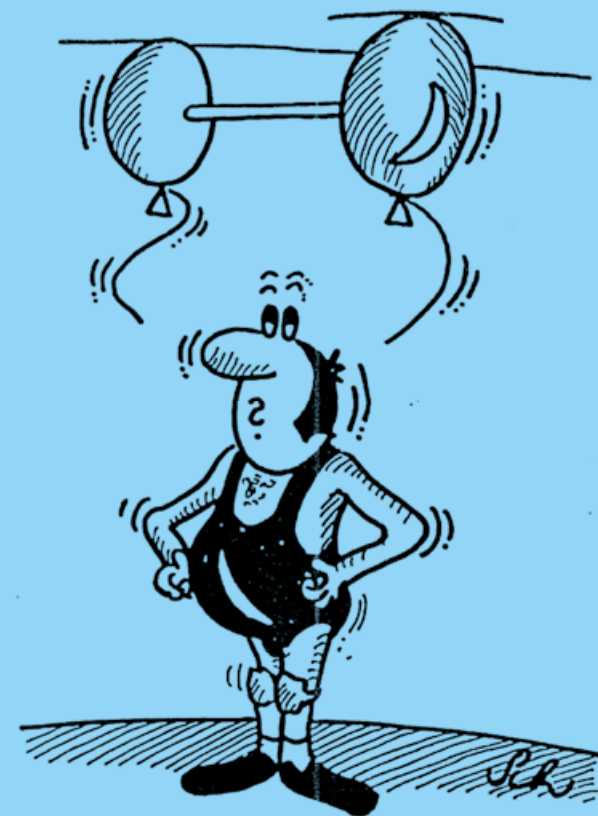
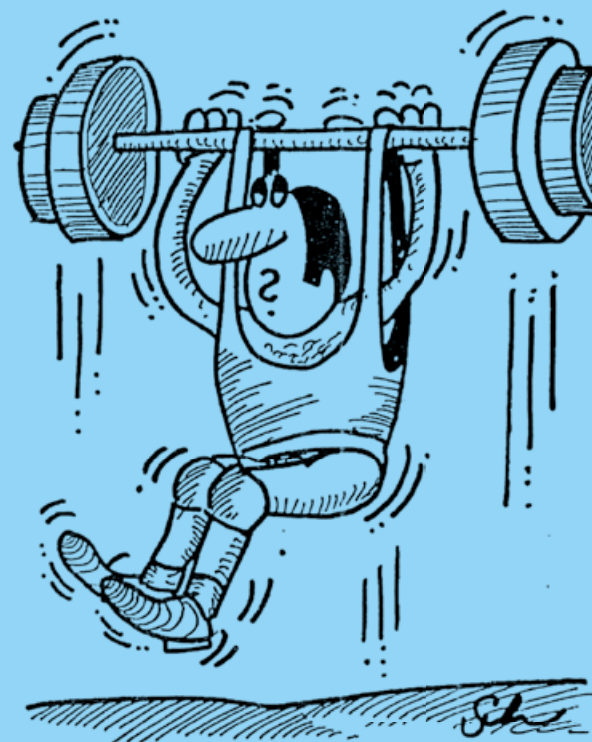

Nový druh športu - jazda na žiletkách.

Viktor Kubal a Ján Schuster / Viktor Kubal and Ján Schuster

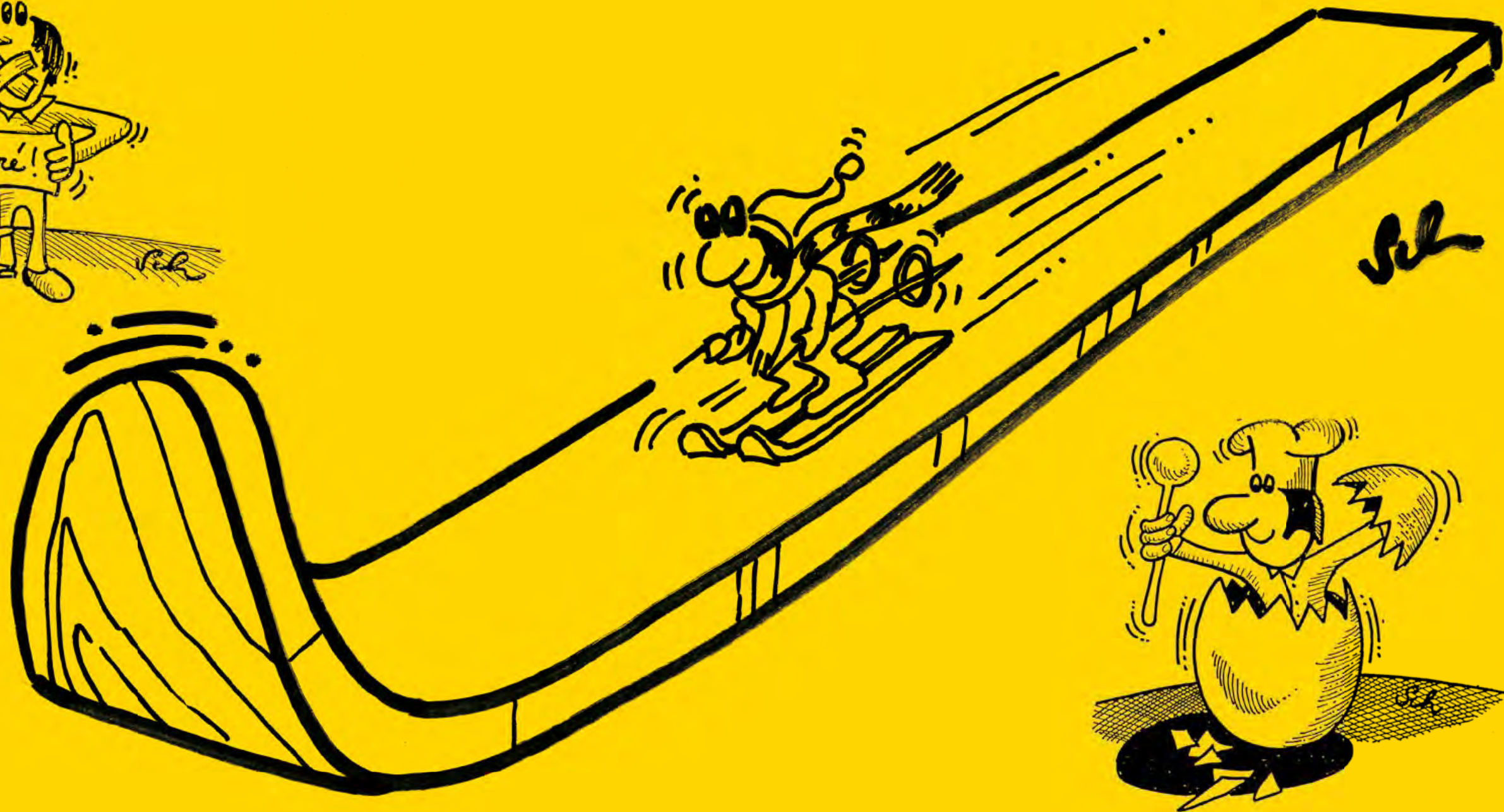

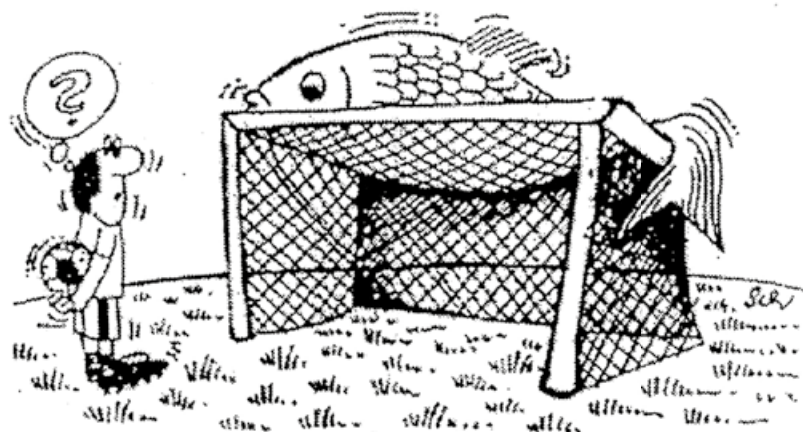

“

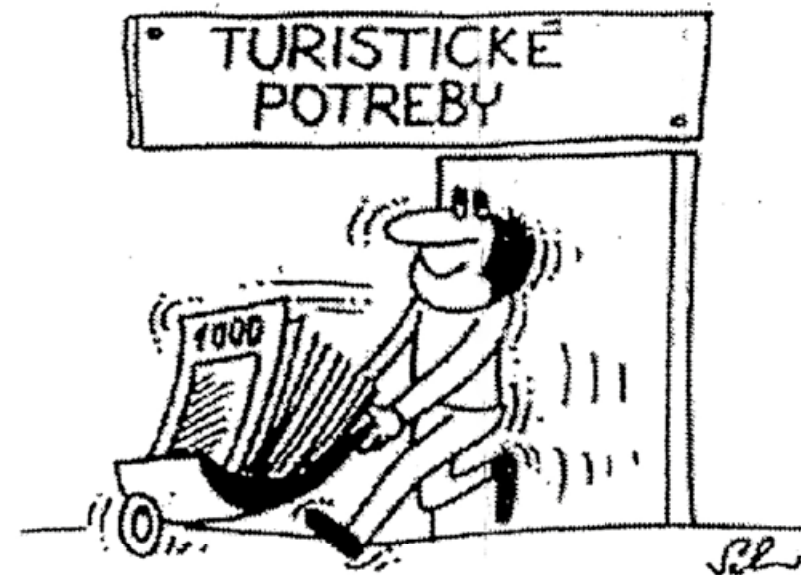
Nedá sa zabudnúť na festival humoru a satiry Slovenské gagy. Humor a najmä ten kreslený si ma získal už predtým a ponúknutá príležitosť organizátorov festivalu v Kremnici pomáhať aj pri zabezpečení výstav karikaturistov mi umožnila nájsť pre kreslený humor pevné miesto v dramaturgii festivalu. V Kremnici na mňa nezabudli a na prelome 01/02 som si odkrútil aj imaginárnu funkciu rektora univerzity humoru. Našťastie to nie je funkcia platená, tak som nemal problém s daňami.

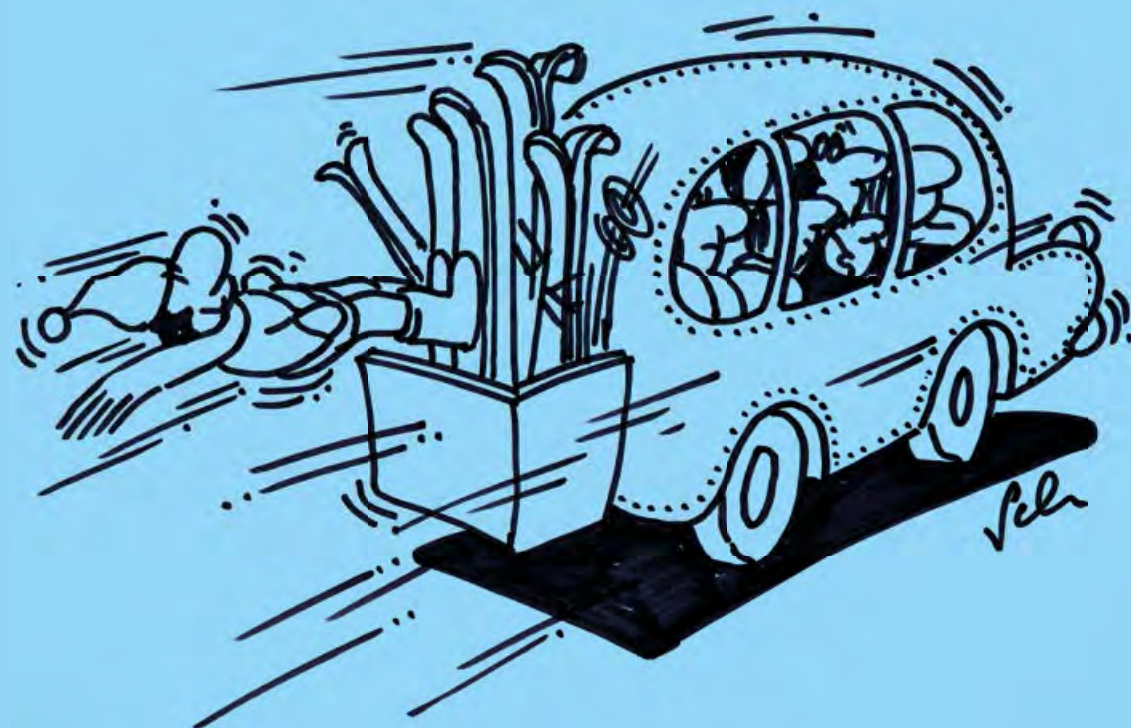
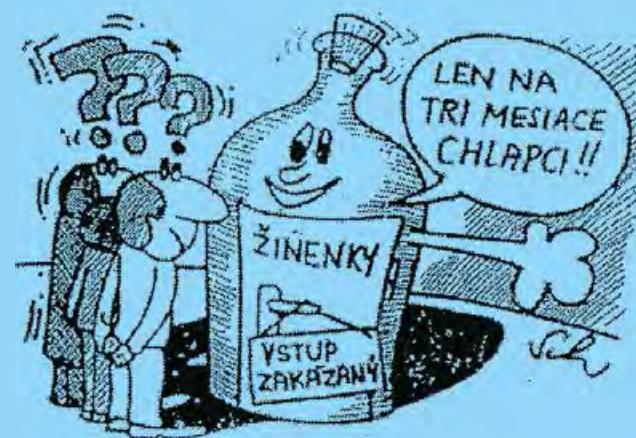
I cannot get the festival of humour and satire named the Slovak Gags Slovenské gagy) out of my mind. Humour, and in particular the cartoon one, won my attention long before that and the opportunity offered by the organisers of the festival in Kremnica to help them to secure the cartoonist exhibitions too allowed me to find a steady place for cartoon humour in the festival dramaturgy. They kept me in mind in Kremnica and I played the imaginary role of the Rector of the University of Humour at the turn of the years 2001 and 2002. Thanks to God, it was not the office of profit, so I had no problems with taxes at all.

Splním Ti jedno želanie,
a pustíš ma do rybníka.

”

Jano Schuster, čiže ako ja – narodil som sa v jedno pochmúrne uzímené ráno. Bolo práve sedem hodín a kalendár ukazoval 30. december roku 1957. Za oknami podbrezovskej nemocnice sa prehánala pravá hore-hronská snehová metelica. Vo víre skromných predsilvestrovských osláv mi ako voda ušiel jeden z najkratších rokov v mojom živote. Trval 41 hodín. Sudičky mi prisúdili do horoskopu Kozorožca.

Keď som sa narodil, doktor ma bacol po zadku a ja som sa rozreval...

- Čo ho bijete? Bránila ma mama.

- Ved' on vie za čo!

Prevenca je prevenca...

- Doktor si ma prezeral a vraví sestre: Pozrite!

Má pravú ruku! ???

Dnes už viem prečo.

Ľavou nekreslím!

Jano Schuster, that is me - was born in one gloomy chilly morning. It was seven o'clock sharp and the date in a calendar was 30 December 1957. The genuine snow storm of Horehronie region raged behind the windows of the hospital in Podbrezová. In the middle of the pre-New Years Eve celebrations, I experienced one of the shortest lives in my life. It took 41 hours. The weird sisters assigned me to Capricorn for horoscopes. When I was born, the doctor slapped my bottom and I started crying...

- Why are you beating him? My mother defended me.

- He knows for what it was!

A prevention is the prevention...

- The Doctor examined me and said the nurse: Look!

He has got his right arm! ???

Now I know why.

I do not draw using my left hand!

Jano Schuster

